

Zuyderland Medisch Centrum - Activiteitenverslag 2021

Inleiding

Zuyderland is actief in een breed scala van zorgactiviteiten in de regio Midden en Zuidoost Limburg. Deze zorgactiviteiten zijn ondergebracht in twee afzonderlijke stichtingen, elk met diverse deelnemingen. De ziekenhuisactiviteiten worden uitgevoerd in de Stichting Zuyderland Medisch Centrum. Deze stichting is eigenaar van diverse aan het ziekenhuis gelieerde activiteiten, gezamenlijk verantwoord onder het "Cure-Segment". Specifieke zorgactiviteiten zijn gebundeld in het "Care-segment" en betreffen de activiteiten in de vorm van zorgcentra, thuiszorg en huishoudelijke hulp.

Beide stichtingen zijn met elkaar verbonden middels een personele unie en met een gezamenlijke Raad van Bestuur en Raad van Toezicht.

Zuyderland staat voor de beste zorg, zo thuis mogelijk. De visie bestaat uit vier pijlers zoals afgebeeld in figuur 1.

Figuur 1

In dit activiteitenverslag wordt een uiteenzetting gedaan van de belangrijkste activiteiten in 2021 van het ziekenhuis ("Cure-Segment").

Activiteiten

Psychosociaal Team

Het psychosociaal team van Zuyderland is ontstaan tijdens de eerste coronagolf in 2020. Ook in 2021 heeft het team het druk gehad. Het coronavirus heeft een grote impact op de samenleving en de zorgprofessionals in het bijzonder. Dit kan emoties en gevoelens van onder andere onzekerheid, angst, stemmingsklachten, panieklachten en mogelijk zelfs traumatische stressreacties veroorzaken. De psychosociale zorg ondersteunt zorgprofessionals in de gevoelens en emoties die de huidige specifieke situatie kan veroorzaken. Het psychosociaal team is een initiatief vanuit bestaande teams van Zuyderland. Er bestond binnen Zuyderland al Peer Support (ondersteuning door collega's na een (patiëntveiligheids)incident) en een BOT-team (bedrijfsopvangteam) bij traumatische gebeurtenissen zoals agressie. De teams hebben in de coronatijd hun krachten gebundeld en gezorgd dat er 24 uur per dag iemand bereikbaar was voor collega's die daar behoefte aan hadden.

Volledig Pakket Thuis

Met het Volledig Pakket Thuis ontvangt een cliënt in zijn thuisomgeving dezelfde zorg- en dienstverlening als in een zorgcentrum, zoals thuishulp, medische zorg, dagelijkse maatlijden en ongeplande zorg.

Thuiszorg neemt stukje behandeling oncologie over

Verpleegkundigen van het Transmuraal Thuiszorg Team geven patiënten vanaf nu in de thuissituatie bepaalde botversterkende injecties. Zodoende hoeven oncologie-patiënten minder vaak naar het ziekenhuis. De oncoloog blijft verantwoordelijk voor het behandeltraject. Ervaring leert dat de zorg thuis als positief wordt ervaren. Het verplaatsen van deze behandeling naar de thuissituatie past binnen de Zuyderland strategie 'De beste zorg, zo thuis mogelijk', waarin de zorg zoveel mogelijk rondom de eigen thuisomgeving van de patiënt wordt georganiseerd. Dit initiatief is een aantal jaren

geleden reeds ingezet door de gespecialiseerde oncologieverpleegkundigen binnen het ziekenhuis en is recent overgedragen aan het Transmuraal Thuiszorg Team van Zuyderland. De intensivering van de samenwerking tussen ziekenhuis en wijkverpleging levert naast comfort voor de cliënten ook een efficiëntere inzet van de schaarse professionals op door de cliënten te integreren in de bestaande routes van het Transmuraal Team. Om het toedienen van de behandeling in de thuishouding mogelijk te maken, is er nauw samengewerkt tussen het Transmuraal Thuiszorg Team en de afdeling Oncologie van Zuyderland. Deze samenwerking zal ook tijdens de uitvoering blijven bestaan en regelmatig worden geëvalueerd. De samenwerking is eind 2021 uitgebreid met partner Meander Thuiszorg voor de cliënten uit de regio Parkstad en zal zeker een doorontwikkeling gaan kennen de komende jaren.

Verpleegkundig leiderschap

Een van de belangrijkste speerpunten in Zuyderland Medisch Centrum is de ontwikkeling van het programma 'verpleegkundig leiderschap'. In 2021 zijn hierin flinke stappen gezet door het aanstellen van een Chief Nursing Officer (CNO) en de transitie van de Verpleegkundige Advies Raad (VAR) naar het Verpleegkundig Stafbestuur (VSB). Maar de échte vooruitgang werd geboekt op de werkvloer. De ambitie is om alle ontwikkelingen rond de verpleegkundige beroepsgroep in samenhang te brengen. Als verpleegkundige zie jij op de werkvloer waar het anders of beter kan. Waar patiënten echt behoefte aan hebben én hoe afdelings-overstijgende zorgprocessen beter kunnen. Maar, hoe maak jij vervolgens het verschil? Haal je het maximale uit jouw vaardigheden en competenties? Zuyderland biedt diverse mogelijkheden om verpleegkundig leiderschap vorm te geven. Van het EBP en verpleegkundig onderzoek, tot Continu Verbeteren, leren en ontwikkelen op je werkplek én persoonlijk leiderschap.

Smart glasses

Via diverse pilots op de operatiekamers en poliklinieken heeft Zuyderland in 2021 geëxperimenteerd met het gebruik van smart glasses. Dit was een samenwerking tussen zorgprofessionals en het Innovatielab van Zuyderland. In vier verschillende pilots op de operatiekamers en polikliniek heeft Zuyderland onderzocht of met behulp van deze smart glasses de kwaliteit van opleiding kan verbeteren en de supervisie efficiënter en veiliger kan maken. Onze gastro-intestinale en traumachirurgen hebben daartoe in september tijdens 20 operaties met de brillen gewerkt. Smart glasses worden ingezet om kennis te delen, voor supervisie en voor training en onderwijs. Met deze slimme bril kunnen collega's, studenten of experts op afstand direct meekijken tijdens een operatie of op de polikliniek. De brillen zijn voorzien van camera's, een microfoon en geluid, waarmee de beelden via een livestream live te volgen zijn. Ons Innovatielab heeft samen met Rods&Cones de Zuyderland-gebruikers van het smart glasses- en het meekijkplatform geïnstrueerd en opgeleid.

Virtual Reality

Stress en angst verlagen met VR

De afdeling Kindergeneeskunde was op zoek naar manieren om het stress- en angstniveau dat kinderen pre-operatief ervaren te verlagen. Het gebruik van een VR bril biedt hierin de uitkomst. Door het proces en de ervaringen van kinderen naar de operatie toe in kaart te brengen, hebben we een duidelijk beeld gekregen van de uitdagingen. Na een analyse van verschillende oplossingen bleek een VR bril het meest effectief. De VR bril is geïntegreerd op meerdere momenten in het preoperatieve proces waardoor kinderen meer rust en afleiding ervaren. Zo kunnen kinderen bijvoorbeeld meetrainer met voetballers of juist al een kijkje nemen in de operatie kamer.

Rondleiding Geboortecentrum in VR

Wij vinden dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om te zien waar de bevalling in het Geboortecentrum gaat plaatsvinden. Een rondleiding zorgt namelijk voor een betere beleving en meer comfort in aanloop naar en tijdens de bevalling. We bieden daarom in samenwerking met het Zuyderland Innovatielab een rondleiding door ons Geboortecentrum aan in virtual reality. Met behulp van een virtual reality bril (VR bril) word je waarheidsgetrouw rondgeleid door het Geboortecentrum. Dit kun je doen waar, wanneer, met wie en zo vaak als jij dat wilt.

Rustig bevallen met de VR-bril

Vrouwen die tijdens hun bevalling een virtual-reality-bril opzetten, ervaren daardoor minder pijn. In het Zuyderland Medisch Centrum in Heerlen is hiermee begin 2021 geëxperimenteerd, als eerste ziekenhuis in Nederland. Weidse blikken. Zee. Strand. Een kalme stem die coacht op juiste ademhaling en een meditatiemuziekje op de achtergrond. De virtual-reality-bril, die ze voor de gelegenheid even mogen opzetten, brengt je in een andere wereld. Dit is rustgevend, het ontspant. VR, een computertechniek waarbij het lijkt alsof je in een andere werkelijkheid bent, leidt af. Vrouwen kunnen op een schaal van nul tot tien hun pijnscore aangeven. In de onderzoeksgroep lag die score rond de zeven of acht. Als ze deze bril opzetten is die gemiddeld twee punten lager. Een mooi resultaat met een significant verschil dat ook in 2021 is geïmplementeerd.

Thuismonitoring bloeddruk

Het thuismeten van bloeddruk geeft vaak een beter beeld van de situatie dan de momentopname in het ziekenhuis. Door het proces en de ervaringen van patiënten en zorgverleners in kaart te brengen hebben we een duidelijk beeld gekregen van de uitdagingen. Na een analyse van verschillende oplossingen is ervoor gekozen om 2 pilots op te zetten binnen de afdeling Interne Geneeskunde: 1 met een persoonlijke gezondheid omgeving (PGO), en een pilot met het platform van Philips Engage. Hierbij worden de ervaringen in kaart gebracht van patiënten die thuis, zelfstandig de bloeddruk meten. De bloeddrukwaarden worden geautomatiseerd doorgestuurd naar een platform.

Kankerpatiënt fit voor operatie

Onderzoek heeft uitgewezen dat het verbeteren van de fysieke en geestelijke gezondheid voorafgaand aan een slok- of maagkankeroperatie een positief effect kan hebben op de conditie van patiënten en het herstel na de operatie. Als aanvulling op de behandeling bieden wij het prehabilitatie-programma aan, dit bestaat uit lichaamsbeweging, voedingsadviezen en mentale begeleiding. Om dit te organiseren en te zorgen dat alle zorgverleners goed geïnformeerd zijn, maken we gebruik van het platform Engage. Een digitaal platform van Philips waarbij de patiënt op afstand begeleid kan worden en de patiënt direct contact kan opnemen met het team van zorgprofessionals. In een pilot onder patiënten en zorgverleners onderzoeken we de ervaring en haalbaarheid van het programma en het gebruiksgemak van het platform.

Jij doet ertoe!

Maaltijden voor medewerkers en hun gezin, gratis smoothies en fruit op het werk, extra aandacht voor medewerkers die werkten tijdens de feestdagen: het hielp Zuyderlanders om tijdens het hoogtepunt van de vierde coronagolf de moed erin te houden. Binnen Zuyderland werd binnen het programma 'Jij doet ertoe!' alles op alles gezet om de medewerkers te ondersteunen en ontlasten. De kwaliteit van zorg voor patiënten en cliënten stond elke dag centraal, maar tegelijkertijd werden binnen Zuyderland medewerkers met tal van acties op de been gehouden. Al voor de komst van corona lag er in Zuyderland een duidelijke visie op goed werkgeverschap. Van stoelmassage tot

mentale ondersteuning en van masterclasses tot leuke 'mini-breaks'. Mede door grote inzet van diverse ondersteunende afdelingen werden de laatste maanden van 2021 toch nog een beetje feestelijk.

Congresbureau Zuyderland

Het Congresbureau faciliteert de organisatie en coördinatie van congressen, (refereer-) bijeenkomsten, evenementen, webinars en jubilea voor zowel interne als externe opdrachtgevers. Het Congresbureau richt zich in eerste instantie op het organiseren van bijeenkomsten op verzoek van opdrachtgevers binnen Zuyderland Medisch Centrum, waarbij kennisoverdracht tussen artsen (in- en extern), medewerkers en patiënten centraal staat. Naar de toekomst zal het Congresbureau zich meer specifiek gaan richten op de medische speerpunten van Zuyderland. Eventueel kunnen opdrachten worden geacquireerd bij andere instellingen in de gezondheidszorg met dezelfde doelstelling.

Enkele voorbeelden:

- Van spreekkamer naar woonkamer. EHealth: een vloek of een zegen? (2020)
- Symposium 'Kijk live mee over de schouder van de chirurg (2020)
- Nursing Festival Zuyderland (2020)
- Digitale kennismarkt Palliatieve Zorg (2021)
- Wenckebach symposium, jubileum editie – 30 jaar (2021)
- Zin in de eerste lijn (2021)
- Digitale talkshow Sociaal en gezond ouder worden (2021)
- Verpleegkundig leiderschap (2021)

Meer informatie is terug te vinden op de [website Congrescentrum Zuyderland](#)

Voor aanvullende informatie wordt verwezen naar het publieksjaarverslag op website:

<https://indd.adobe.com/view/c8c85e4f-93f5-4ee9-9aae-44686a8897d5>